

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

20. De donationibus inter virum & uxorem

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

matrem innocentem expensis patris nocentis
quia vir & uxor sunt correlativa; ergo dispositum
de uno censetur etiam de altero dispositum, ubi
eadem, quemadmodum hic, ratio militat. *Idem*
tamen *Auth. cit.* tres patitur limitationes, quae
vide.

TITULUS XX.

De donationibus inter virum & uxorem,
& de dote post divortium
restituenda.

Q. 1. *Donatio inter virum & uxorem quae fit
Resp.* Duplex; alia quae fit omnino gratuita
& ex mera liberalitate *L. 1. ff. de Donat.* alia quae
fit ob causam aliquam; qualis est donatio propter
nuptias facta à marito in compensationem dote
sibi datae ab uxore.

Q. 2. *An & quatenus donationes inter conjuges
valeant vel non valeant? Resp.* Donatio mere libe-
ralis, & quae donans fit pauperior, cum locupletatione
donatarii, facta stante matrimonio, inter
conjuges privatos tam de Jure Civili *L. 1. 2. 3. ff. de Donat. h. t.*
quàm de Jure Canonico *c. fin. h. t. est irrita*
da, non quidem ita, ut careat omni effectu, cum
juxta dicenda confirmetur morte donantis, trans-
eâtque saltem possessio rei donatae in donatarium,
cum ea sit quid facti. arg. *L. 1. §. 4. ff. de acq. & amitt. poss.*
Imò & acquirat fructus sua indultis

ex re donata perceptos. *L. 17. ff. h.* Extenditur
 responsio I. ut donatio purè liberalis adhuc sit in-
 valida, si fiat inter sponsum & sponsam de præ-
 sente, matrimonio necdum consummato. *Pirh. h.*
l. 11. 3. 2. Facta ante matrimonium contractum,
 dum ejus effectus differtur in tempus contracti
 matrimonii. *L. 4. C. de donat. ante nupt.* 3. Etiam-
 si fiat per personam intermediam, ut dum mari-
 tus dat aliquid Titio, ut donet uxori suæ. 4. Ut
 etiam si contractus alii v. g. venditio, permutatio
 inter conjuges validè ineantur, remissio tamen præ-
 tii animo donandi facta sit invalida. *L. 5. §. 5. ff.*
h. t.

*Q. 3. An donatio merè liberalis inter conjuges
 putativè tantùm tales sit valida? Resp. 1.* Si uter-
 que conscius est nullitatis matrimonii, valet qui-
 dem donatio pro foro interno, in foro tamen ex-
 terno fiscus auferre posset rem donatario in pœ-
 nam m. f. in qua sunt tales putativè conjuges. *L.*
32. §. fin. ff. h. t.

Resp. 2. Si solus *donans* conscius est nullitatis,
 valet donatio; quia talis censetur velle donare ex-
 traneo; non verò valebit, si *donatarius* solus nul-
 litatem sciret. Ratio est, quia deficit consensus
 in donante ob errorem.

Resp. 3. Si uterque ignoravit nullitatem matri-
 monii, itidem invalida est donatio, non quidem
 ob resistantiam legis, nam per hanc irritatæ sunt
 Donationes inter virum & uxorem, quales isti
 non sunt, sed ex defectu intentionis in donante,
 nolentis donare extraneo. *L. 32. cit. §. 27. ff. eod.*

G 4

Q. 4.

Q. 4. Quomodo donatio inter conjuges confirmatur? *Resp.* 1. Confirmatur juramento de non revocando, ex ratione textûs *c. 28. de jurejur. c. 2. de pact. in 6.*

Resp. 2. Confirmatur per mortem naturalem donantis, si is in vivis donationem non revocavit tacite vel expresse: *c. ult. h. t. L. 32. §. 1. ff. de test. & L. 25. C. eod.* Ratio; tum quia matrimonio per mortem soluto cessat finis legis; tum quia non revocans in vita, censetur in eadem voluntate perseverasse, ac proinde per ultimam voluntatem relinquere. Quæ requirantur, ut morte confirmetur donatio, vide apud Schmalgr. *h. à n. 31. ad 41. Leur. h. t. q. 312. n. 2.*

Resp. 3. Per mortem civilem confirmatur donatio respectu fisci, cui aliàs cedunt bona (non tamen respectu donantis, cui semper revocare licet) ita nimirum, ut fiscus revocare non possit donatam conjugi, sed ut huic maneat, nisi donans revocet ante mortem naturalem. *L. 13. ff. L. 24. C. h. t.* Debet tamen mors civilis hoc consistere, ut donans deportetur vel mittatur in exilium, vel fiat servus pœnæ v. g. per damnationem ad metalla; si enim fiat servus domini, donatio non confirmatur, sed evanescit. *L. 33. §. 6. ff. h. t.* vel si emittat Professionem in Ordine bonorum capaci, donatione factâ non obstante, donans Professus eam de consensu superioris revocare potest, adeoque irrevocabilis non firmatur ante mortem talis Professionem; in Religione tamen incapace bonorum non potest.

porallum per Professionem statim confirmatur.
Pirh. h. n. 20. Wiestn. n. 34. Reiffenst. n. 30.

Q. 5. Quando dos repeti possit? Resp. Dos (quo nomine hic venit omne illud, quod marito ratione matrimonii ad ejus onera sustinenda datur, vel promittitur; sive ab aliquo ascendente, vel intuitu patris, quæ dicitur *dos profectitia*; sive ex bonis propriis uxoris, vel extranei sine respectu ad patrem, & est *dos adventitia*) non repetitur, nisi soluto matrimonio. c. *fin. h. t.* Excipiuntur tres casus, quibus stante etiam matrimonio dos potest repeti. 1. Si maritus suâ culpâ ad inopiam vergat. L. 24. *prin. ff. solut. matrim.* 2. si bona mariti fisco inferantur, v. g. ob crimen læsæ Majestatis &c. arg. L. 31. *ff. solut. matrim.* 3. pro liberis prioris matrimonii, pro parentibus, fratribus, aut sororibus egenis alendis. Engel h. n. 9. Ceterum quod uxor habeat in repetenda dote hypothecam privilegiam in omnibus mariti bonis, & ante omnes alios creditores, etiam expressam anteriorem hypothecam habentes, solutionem dotis accipere debeat, defendimus cum Fachinæo Lib. 10. *Controv. c. 35. L. 30. C. de Jure dot. L. 12. C. qui potior. in pign. L. fin. C. ibid.*

Q. 6. Quid juris circa dotem in matrimonio QUOAD VINCULUM soluto? Resp. Si matrimonium quoad vinculum solvatur vel per mortem alterutrius, vel per ingressum in Religionem, vel propter impedimentum dirimens, quod b. f. ignoratum erat, nunc verò est detectum, dos uxori, ejusve hæredibus, & donatio propter nuptias ma-

His rito,

rito, vel ejus hæredibus est restituenda, salvo
 men beneficio competentia, & seclufis pactis
 talibus, aut consuetudine contraria, aut statuto
 locali. *L. un. Cod. de rei uxor.* Eadem dicenda sunt
 jure communi de *paraphernalibus & Morgengabten*
L. fin. C. de pact. convent. item de acquifitionibus
lucris, ftante matrimonio uni conjugum pariter
acqulfitis cap. 2. h. t.

Q. 7. Cui restitutio dotis fieri debeat soluto Quid
AD THORUM ET HABITATIONEM
matrimonio? Resp. Si absque delicto & culpa
ex conjugibus fiat, v. g. si maritus consentiente
uxore suscipiat SS. Ordines, dos redit ad uxorem
donatio propter nuptias ad maritum. c. 1. h. t. L.
un. C. cit. Si ob culpam v. g. propter unius delictum
terium separatio quoad thorum fiat, dos vel
natio propter nuptias non restituitur parti
teræ, sed eam innocens lucratur per sententiam
judicis, simulque id, quod dedit, recuperat
dotem constituens voluerit ad se reverti, vel
pars adultera innocenti fuerit reconciliata, vel
adessent liberi partis adulteræ ex hoc vel alio
matrimonio. Habentur hæc in c. 4. h. t. L. 8. 1. 4.
& 5. C. de Repud. Nov. 117. c. 8. & 9.

Q. 8. An uxor ob adulterium separata amittit
etiam paraphernalia? Resp. Bona paraphernalia
parapherna (qualia sunt, quæ uxor jam decessit
habet præter dotem, aut acquirit in suos viros
v. g. donatione, jure hæreditario &c.) non amittit
uxor adultera, quia pœnalis hæc dispositio
amissione dotis non debet extendi. c. 13. c. 4.

de R. I. in 6. & licet c. 4. h. t. dicatur dotem vel dotalitium repeti posse, non tamen per dotalitium intelligi debent parapherna, sed vel donatio propter nuptias, vel sponsalitia largitas, vel alia bona ex pactis dotalibus, secluso adulterio, uxori debita.

TITULUS XXI.

De secundis nuptiis.

Q. 1. Num licita & honesta sint nuptia secunda, tertia, quarta? *Resp.* 1. Aff. est Catholica veritas, antiquissimâ & universali Ecclesiæ consuetudine confirmata, esse licitas nuptias secundas; & patet ex illo Apost. 1. Corinth. 7. v. 39. 1. Tim. 5. c. fin. caus. 31. q. 1. & can. 1. ead. caus. & q. Ratio; quia ex præcedentibus nuptiis nullum obstat impedimentum, quod minùs semper ad ulteriores procedi possit.

Resp. 2. Sunt etiam honesta, cum nonnisi quod honestum est, ab Ecclesia possit approbati. Quòd negentur nuptiis secundis benedictiones, non est ideo, quasi inhonestæ sint, sed una ex causis est, quòd in iis deficiat perfecta significatio Sacramenti; & quia alias quoque benedictiones Ecclesia non repetit, uti Virginum, Ecclesiarum, altarium.

Q. 2. Quæ pœna viduis ante annum luctûs elapsum nubentibus de jure Civili statuta. & num
ea